รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

A MODEL FOR DEVELOPING DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN THE LOWER NORTHEASTERN REGION 1

[1]มาธนี สืบสุวรรณ, [2]สมบูรณ์ ตันยะ และ [3]วรสิทธิ์ รัตนวราหะ

[1]Matanee Suepsuwan, [2]Somboon Tanya and [3]Worasit Rattanavaraha

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, ประเทศไทย

Vongchavalitkul University, Thailand

[1]Matanee_sue@vu.ac.th, [2]989boon@gmail.com, [3]Worasit_rat@vu.ac.th

Received : December 19, 2024; **Revised** : March 21, 2025; **Accepted** :April 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 148 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่น 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนา

[1]นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

[3]อาจารย์ ดร.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำผลจากตอนที่ 1 มาใช้ในการพัฒนารูปแบบและจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบพร้อมทั้งประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และตอนที่ 3 ประเมินความเป็น ไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบสาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา การนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำดิจิทัล; รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล

Abstract

The purpose of this research were to study the digital leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1 2) create a model for developing the digital leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1 3) examine the feasibility and usefulness of a model for developing the digital leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1, the researcher conducted the research according to the following objectives: 1) study the digital leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1. The samples were 148 school administrators. The samples were obtained by stratified random sampling based on district and school size. The instrument was questionnaire based on content validity index between 0.80-1.00 and confidence values 0.98. Data were analyzed by mean and standard deviation. 2) create model for developing the digital leadership of school administrators under the Secondary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1 by the results from section 1

were mainly used in developing the model and organizing a focus group discussion by 7 experts to consider the suitability of the draft along with assessing the suitability of the model. 3) Evaluate the feasibility and usefulness of model for developing the digital leadership of school administrators. The Samples were school administrators under the Secondary Education Service Area Office in the Lower Northeastern Region 1 inspectorate by purposive sampling of 50 people. The instrument were feasibility and usefulness assessment form.

Keywords: Digital Leadership; Model for Developing the Digital Leadership

บทนำ

แนวโน้มโครงสร้างประชากรที่คาดว่าจะมีกลุ่มประชากรวัยเรียนลดลง ส่งผลให้การขยายสถานศึกษาในเชิงปริมาณลดความจำเป็นลง และเป็นโอกาสในการยกระดับคุณภาพ ความเสมอภาค และประสิทธิภาพทางการศึกษา หากสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและความแพร่หลายของการเข้าถึงอินเตอร์เน็ตที่มากขึ้น ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่ ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน มีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565) จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้กำหนดกลยุทธ์ที่จะต้องปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล มีการจัดการข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ ปรับรูปแบบการทำงาน ในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความคล่องตัวในการทำงานได้ทุกที่ ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและทันต่อเหตุการณ์ เร่งพัฒนากลไกที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการสาธารณะให้มีความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565)

แผนพัฒนาด้านการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 หรือกลุ่มจังหวัด “นครชัยบุรินทร์” ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ได้กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ให้

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยส่งเสริมหน่วยงานทางการศึกษาให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน โดยมีตัวชี้วัดเป็นร้อยละของหน่วยงานที่พัฒนาผู้บริหาร ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และมีค่าเป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ 60 ของจำนวนหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ ที่ได้พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน (สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565) ซึ่งเป็นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (Sustainable Development Goal 4:SDG4) หน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดำเนินการขับเคลื่อนการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายที่ 4 ของยุทธศาสตร์ชาติ ที่สร้างหลักประกันว่าทุกคน มีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure Inclusive and Equitable Quality Education and Promote Lifelong Learning Opportunities for All) และสอดคล้องกับเป้าหมายย่อยที่ 4.c ของยุทธศาสตร์ชาติ ที่จะต้องเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนาเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ตามแนวทางมาตรการ ดังนี้ สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด คุณวุฒิเหมาะสมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565) โดยมีแนวทางการพัฒนาระบบบริการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ให้สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นไปตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการบังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษา และปฏิบัติราชการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม ด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยกล่าวถึงภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การสร้างและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง (สุกัญญา แช่มช้อย, 2561)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการสภาพการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคนิคและเครื่องมือในการบริหารการงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ประกอบการตัดสินใจและการวางแผนดำเนินงาน สื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ให้เป็นที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อีกทั้งสามารถกระตุ้นหรือเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัล เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีความพร้อมสู่โลกสากล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 238 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 148 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ 1 คน ในแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมผู้ให้ข้อมูล 296 คน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 50 คน ที่เลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence) ทุกข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

2.2 เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 รายละเอียดดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของและระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ที่	ด้าน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	วิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.54	.45	มากที่สุด
2	การสร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล	4.36	.33	มาก
3	ความรู้ด้านดิจิทัล	4.32	.44	มาก
4	การสื่อสารดิจิทัล	4.24	.38	มาก
	รวม	**4.36**	**.36**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา 4) การนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ดังนี้

2.1 หลักการและเหตุผลของรูปแบบ การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและความแพร่หลายของการเข้าถึงอินเตอร์เน็ตที่มากขึ้นจะช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนผู้นำในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้ทันต่อยุคสมัยที่ผู้เรียนและผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อคุณภาพการศึกษา

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ใช้หลักการพัฒนาตนเองตามความต้องการ และหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เป็นหลักการที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับทฤษฎีทางจิตวิทยาและการศึกษา โดยหลักการพัฒนาตนเองตามความต้องการ เป็นแนวทางพัฒนาตนเองตามเป้าหมายและความสนใจส่วนบุคคล ส่วนหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการสร้างความรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

2.3 สาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ประเด็นการพัฒนา กระบวนการพัฒนาและการประเมินผลการพัฒนา โดยการพัฒนาแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) ประเด็นในการพัฒนา

-ด้านความรู้ด้านดิจิทัล (Digital Knowledge)

-ด้านการสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication)

- ด้านการสร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (Digital Age Learning Culture)

2) กระบวนการพัฒนา

-การพัฒนาโดยองค์กร/หน่วยงานต้นสังกัด โดยจัดอบรมให้ความรู้ด้านดิจิทัลให้ผู้บริหารพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการทำงานระหว่างสถานศึกษา และองค์กรภายนอก สร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ให้เกิดความร่วมมือใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลายเกิดประโยชน์สูงสุด

-การพัฒนาด้วยตนเอง ผู้บริหารต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนถึงการพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำดิจิทัลด้านความรู้ด้านดิจิทัลและฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือทางดิจิทัล ฝึกฝนทักษะการสื่อสารดิจิทัล สร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล จัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อ

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริม ผลักดันให้เกิดการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและสร้างเครือข่ายการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

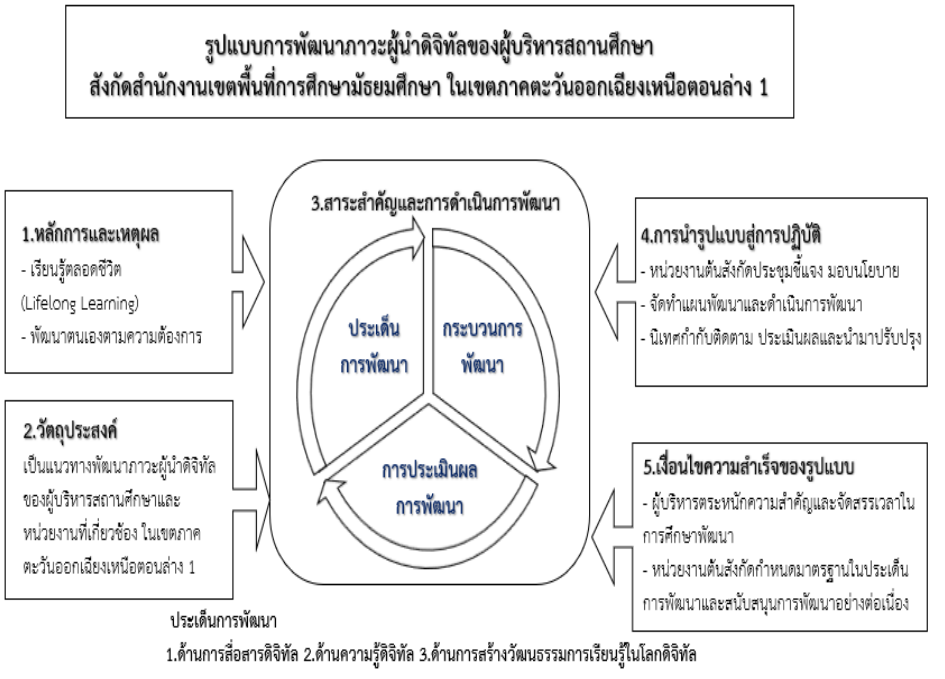
3) การประเมินผลการพัฒนา

-การประเมินโดยองค์กร/หน่วยงานต้นสังกัด โดยวิธีสังเกต การสัมภาษณ์ หรือใช้แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา หรือสอบถามจากผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา

-การประเมินด้วยตนเอง เปรียบเทียบพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของตนเองก่อนและหลังการพัฒนา

2.4 การนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ หน่วยงานต้นสังกัดประชุมชี้แจงมอบนโยบายสู่การปฏิบัติ กำหนดเป้าหมาย ดำเนินการพัฒนา นิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลการพัฒนาแผนพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และนำผลการพัฒนามาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.5 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดมาตรฐานภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการประเมินผลความก้าวหน้าของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลการดำเนินการพัฒนามาปรับปรุงเป็นลำดับ

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายองค์ประกอบ พบว่ามีระดับความเหมาะสมระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ สาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา และการนำรูปแบบสู่การปฏิบัติด องค์ประกอบที่มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

4. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ ส่วนภาพรวมด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และสาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ด้านความรู้ด้านดิจิทัล และด้านการสื่อสารดิจิทัล

1.1 การศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการบริหารงานแต่ละด้านให้กับสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ สอดคล้องกับมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของสหรัฐอเมริกา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้ สามารถนำการพัฒนา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและยกระดับความเป็นเลิศขององค์กรได้ (สุกัญญา แช่มช้อย, 2561) และสอดคล้องกับแนวคิดของเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ที่กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี

การสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง

1.2 การศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล พบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เกิดความร่วมมือใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จึงทำให้ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวัฒนธรรมเรียนรู้ในโลกดิจิทัล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ กมล และสุภาวดี ลาภเจริญ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตปิยมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตปิยมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

1.3 การศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ด้านดิจิทัล พบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล สนับสนุนให้พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาโดยใช้ดิจิทัล จึงทำให้ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ด้านดิจิทัล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฝนทิพย์ หาญชนะ และคึกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ด้านการรู้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

1.4 การศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล พบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัลที่ดี สร้างรูปแบบการสื่อสารดิจิทัลในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชญา โกมลวานิช และคณะ (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รูปแบบที่มี

5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา 4) การนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาระดับขององค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้านที่ได้จากผลวิจัยในตอน 1 และตอน 2 มาเรียบเรียงและปรับใช้เป็นประเด็นในการพัฒนา และสอดคล้องกับแนวคิดของ Keeves (1997, 386-387) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบในส่วนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ที่กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบนั้นอาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน 1) การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนโดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ 2) การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐภูมิ คะเลรัมย์ (2566) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนประถมขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 13 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญและการดำเนินการพัฒนา 4) การนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้พัฒนารูปแบบขึ้นโดยใช้ผลการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในปัจจุบันที่ผู้วิจัยได้นำภาวะผู้นำดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้าน มาเรียบเรียงและปรับใช้เป็นประเด็นในการพัฒนา อีกทั้งเป็นการพัฒนาโดยองค์กร/หน่วยงานต้นสังกัด และการพัฒนาด้วยตนเอง เป็นแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้ มีการดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้องกับแนวคิดของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2545) ได้สรุปวิธีการพัฒนาผู้บริหารสามารถทำได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการพัฒนาตนเอง และเมื่อผู้เกี่ยวข้องได้อ่านรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรี พันธ์สมบัติ (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิตอล ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของตนเองในการบริหารสถานศึกษาให้สามารถสร้างและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการตามมาตรฐานตำแหน่งในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2. หน่วยงานต้นสังกัดใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ กมล และสุภาวดี ลาภเจริญ (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตปิยมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี 3.* Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(8), น.388-403.

จักรี พันธ์สมบัติ (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิตอล.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.

บุญชม ศรีสะอาด.(2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:สุวีริยาสาส์น.

ฝนทิพย์ หาญชนะ และคึกฤทธิ์ ศิลาลาย (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.* Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(8), น.117-133.

รัฐภูมิ คะเลรัมย์ (2566). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 13*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชญา โกมลวานิช, สิทธิชัย สอนสุภี, บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์, เกื้อจิตต์ ฉิมทิม. (2563). *องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ (ครั้งที่ 21). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แผนพัฒนาด้านการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (พ.ศ.2566-2570) ฉบับปรับปรุง.*

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13* พ.ศ.2566-2570. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545). *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา*นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สืบค้นจาก https://www.trueplookpanya.com/education/content/52232

Keeves, P. J. (1997). *Model and Model Building. Educational Research Methodology and Measurement: An International handbook*. Oxford: Pergamon Press. pp.386-387.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement*. 30(3); pp.607-610.